

RIŻOLUZZJONI (UE, Euratom) 2017/1745 TAL-PARLAMENT EWROPEW**tas-27 ta' April 2017****li tinkludi l-kummenti li jagħmlu parti integrali mid-deċiżjoni dwar il-kwittanza għall-implimentazzjoni tal-baġit għall-Impriza Kongunta Ewropea għall-ITER u l-Iżvilupp tal-Energija mill-Fużjoni (Fużjoni għall-Energija) għas-sena finanzjarja 2015**

IL-PARLAMENT EWROPEW,

- wara li kkunsidra d-deċiżjoni tiegħu dwar il-kwittanza għall-implimentazzjoni tal-baġit tal-Impriza Kongunta Ewropea għall-ITER u l-Iżvilupp tal-Energija mill-Fużjoni għas-sena finanzjarja 2015,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 94 u l-Anness IV tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Kontroll tal-Baġit (A8-0108/2017).
- A. billi l-Impriza Kongunta Ewropea għall-ITER u l-Iżvilupp tal-Energija mill-Fużjoni (Fużjoni għall-Energija) (l-"Impriza Kongunta") giet stabbilita f'Marzu 2007 għal perjodu ta' 35 sena permezz tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2007/198/Euratom;
- B. billi l-membri tal-Impriza Kongunta huma l-Euratom, irrappreżentata mill-Kummissjoni, l-istati membri tal-Euratom, u pajjiżi terzi li kkonkludew ftehim ta' kooperazzjoni mal-Euratom fil-qasam tal-fużjoni nukleari kkontrollata;
- C. billi l-ghanijiet tal-Impriza Kongunta huma li ttiprovdi l-kontribuzzjoni tal-Unjoni għall-proġett internazzjonali ITER għall-enerġija mill-fużjoni; li timplimenta l-Ftehim dwar Approċċ Usa' bejn il-Euratom u l-Gappun; u li ttipprepara għall-kostruzzjoni ta' impjant dimostrattiv tal-enerġija mill-fużjoni (DEMO);
- D. billi l-Impriza Kongunta bdiet taħdem b'mod awtonomu f'Marzu 2008;

Ġenerali

1. Jinnota li r-rapport tal-Qorti tal-Awdituri ("il-Qorti") dwar il-kontijiet annwali tal-Impriza Kongunta għas-sena finanzjarja 2015 ("ir-rapport tal-Qorti"), sab li l-kontijiet annwali tal-Impriza Kongunta pprezentaw b'mod ġust, fl-aspetti materjali kollha, il-pożizzjoni finanzjarja tagħha fil-31 ta' Diċembru 2015, kif ukoll ir-riżultati tal-operazzjonijiet tagħha u l-flussi ta' flus għal tmiem is-sena, skont id-dispożizzjonijiet tar-regoli finanzjarji u r-regoli kontabilistiċi adottati mill-uffiċjal tal-kontabilità tal-Kummissjoni;
2. Jirrikonoxxi li r-rapport tal-Qorti jiddikjara li t-tranzazzjonijiet li fuqhom huma bbażati l-kontijiet annwali tal-Impriza Kongunta għas-sena finanzjarja 2015 huma legali u regolari fl-aspetti materjali kollha;
3. Jesprimi thassib li r-rapport tal-Qorti għal darb'ohra jenfasizza li l-kumplessità tal-attivitajiet tal-ITER tpoġġi l-ammont tal-kontribuzzjoni tal-Impriza Kongunta għall-fażi ta' kostruzzjoni tal-proġett ITER friskju sinifikanti li jiżdied, iżda jirrikonoxxi wkoll li sar progress sinifikanti fuq firxa ta' oqsma b'impatt fuq l-istruttura amministrattiva kollha tal-proġett;
4. Jenfasizza li l-Impriza Kongunta hija responsabbli għall-ġestjoni tal-kontribuzzjoni tal-Unjoni għall-proġett ITER u li l-limitu tal-baġit ta' EUR 6 600 000 000 jrid jinżamm sal-2020; jenfasizza, barra minn hekk, li l-isfida prinċipali tal-proġett ITER hija li jiġi żgurat li l-iskeda ta' żmien u l-ibbaġitjar realistiċi jinżammu, u li kwalunkwe devjazzjoni jew problema potenzjali tiġi identifikata fl-aktar stadju bikri possibbli; jinnota li r-rapport tal-Qorti, għal darb'ohra, fl-"osservazzjonijiet" tiegħu jinnota li l-limitu tal-baġit ta' EUR 6 600 000 000, li huwa d-doppju tal-ispejjeż ibbaġitjati inizjalment għall-fażi ta' kostruzzjoni fl-2010, ma kienx jinkludi l-ispejjeż ta' kontinġenza; jinnota xi progress, għalhekk, fil-valwazzjoni aġġornata għall-kontribuzzjoni tal-Impriza Kongunta fl-2015, li hija ċifra aktar komprensiva; huwa konxju li l-bidliet reċenti li għadhom għaddejjin f'dan ir-rigward huma essenzjali għas-suċċess futur tal-proġett;
5. Jesprimi thassib serju dwar il-fatt li r-rapport tal-Qorti jiddikjara li, fl-2015, l-Impriza Kongunta varat eżerċizzju ewlieni biex tikkalkula l-ispiża stmata fil-hin tat-tlestija tal-kontribuzzjoni tal-Impriza Kongunta għall-fażi ta' kostruzzjoni tal-proġett ITER, li tirriżulta f'żieda mistennija tal-ispiża ta' madwar EUR 2 375 000 000, li tirrapprezenta żieda ta' 35 % fuq iċ-ċifra approvata mill-Kunsill fl-2010; jinnota li dan l-ammont huwa oġġla miż-żieda rrappurtata mill-Impriza Kongunta f'Novembru 2014, iżda jirrikonoxxi li dan huwa minhabba l-ambitu usa' tal-kalkolu l-ġdid biex ikopri l-fażi ta' kostruzzjoni kollha, flok biss id-devjazzjonijiet tal-ispejjeż stmati fuq kuntratti mogħtija; jilqa' l-isforzi li saru mill-Impriza Kongunta biex ttiprovdi stimi ta' spejjeż aktar globali u realistiċi;

6. Jirrimarka li r-rapport tal-Qorti jirreferi għall-adozzjoni mill-bord ta' tmexxija tal-Impriza Kongunta ta' pjan ta' azzjoni 2015, konformi mal-pjan ta' azzjoni tal-ITER, biex tiffaċċja l-isfidi marbuta mal-kumplessità tal-proġett ITER; jinnota li l-Kunsill tal-Organizzazzjoni ITER ("il-Kunsill tal-ITER") fil-laqgħa tiegħu ta' Ġunju 2016 finalment adotta *ad referendum* l-iskeda l-ġdida u r-riżorsi l-ġodda għall-proġett ITER ("Bażi ta' Referenza" ġdida akkumpanjata minn approċċ gradwali lejn it-tweġġiq tal-Ewwel Plażma) li tqiesu bhala realistiċi, inkluż l-iffissar ta' miri ewlenin għall-2016 sal-2017 u data ta' mira għall-2025 għat-tweġġiq tal-Ewwel Plażma; jinnota, barra minn hekk, li f'Novembru 2016 il-Kunsill tal-ITER approva *ad referendum* l-iskeda ta' żmien ġenerali tal-proġett għall-Ewwel Plażma fl-2025 u għall-Operazzjoni Deterium Tritium fl-2035; jinnota, madankollu, li l-Baži ta' Referenza l-ġdida għad trid tiġi adottata mill-Kunsill tal-Unjoni Ewropea;
7. Jinsisti li l-Kummissjoni tippreżenta, qabel Lulju 2017, komunikazzjoni dwar il-proġett ITER, li hija essenzjali biex tiżgura t-trasparenza tal-proġett kollu u tistabbilixxi t-triq 'il quddiem;
8. Jindika li d-direttur il-ġdid tal-Impriza Kongunta nhatar f'Janar 2016 u diġà introduċa hafna bidliet ewlenin meħtieġa; jinnota li d-direttur ressaq 21 azzjoni ġdida flimkien mal-pjan ta' azzjoni 2015; jinnota l-livell għoli ta' ambizzjoni tal-azzjonijiet il-ġodda, li jmorru lil hinn minn titjib baġitarju u titjib fl-iskeda ta' żmien billi jimmiraw għal progress wiesa' u komprensiv f'firxa ta' oqmsa li jaffettwaw il-prestazzjoni tal-proġett ITER, inklużi l-ġestjoni u l-komunikazzjonijiet, il-professjonalizzazzjoni tal-proċessi, u t-taħriġ u l-iżvilupp professjonali tal-persunal;
9. Jinnota li fil-proċess tal-ghoti tal-kwittanza 2014 li kienet ġiet posposta, l-awtorità ta' kwittanza talbet lid-direttur tal-Impriza Kongunta biex jippreżenta rapport ta' progress dettaljat fuq l-oqmsa kollha ewlenin li jikkonferma li l-proġett miexi fid-direzzjoni t-tajba u li dawn l-azzjonijiet kollha qed jiġu implimentati; jirrikonoxxi li dan ir-rapport ġie ppreżentat lill-awtorità ta' kwittanza f'Janar 2017;

Ġestjoni baġitarja u finanzjarja

10. Jinnota li l-baġit finali 2015 disponibbli għall-implimentazzjoni kien jinkludi approprjazzjonijiet ta' impenn ta' EUR 467 901 000 u approprjazzjonijiet ta' pagament ta' EUR 586 080 000; jinnota li r-rati ta' użu għall-approprijazzjonijiet ta' impenn u ta' pagament kienu ta' 100 % u ta' 99 % rispettivament; jinnota, madankollu, li r-rata ta' implimentazzjoni għall-approprijazzjonijiet ta' impenn u għall-approprijazzjonijiet ta' pagament fir-rigward tal-baġit inizjali 2015 kienet ta' 49 % u ta' 82 % rispettivament;
11. Jinnota li mill-EUR 467 900 000 li kienu disponibbli għall-approprijazzjonijiet ta' impenn, 52 % ġew implimentati permezz ta' impenji individwali diretti u t-48 % li kien fadal permezz ta' impenji globali; jirrimarka li l-prestazzjoni aktar baxxa f'impenji individwali milli kien previst originarjament kienet dovuta l-aktar għal tnaqqis fl-ammont ta' kontribuzzjonijiet ta' flus mitluba mill-Organizzazzjoni ITER, tnaqqis fl-ammont ta' kontribuzzjonijiet ta' flus mitluba mill-Gappun u posponimenti ta' kuntratti f'oqmsa bħall-immanigġjar mill-bogħod, id-dijanostika u l-inġinerija tal-plażma;
12. Jinnota li l-implimentazzjoni tal-baġit kienet ibbilanċjata b'impenji globali skont l-aħhar emenda għall-programm ta' hidma għall-2015 għal akkwisti li kienu għaddejjin biex jiġu ffinalizzati fl-2016 li tagħhom id-dominji ewlenin involuti kienu l-bini (għal emendi jew alternattivi għall-kuntratti ewlenin tal-bini) u għal kontenitur vakwu (għat-lestija tal-akkwist tal-kontenitur prinċipali);
13. Jirrikonoxxi l-fatt li l-implimentazzjoni shiha tal-baġit 2015 baxxiet hafna l-livell ta' approprjazzjonijiet ikkancellati għall-2015, b'mod li jirrappreżenta inqas minn 0,1 % tal-baġit; josserva li t-total tal-approprijazzjonijiet ikkancellati, li jammonta għal EUR 925 783, li kien jikkorrispondi għall-ammonti mhux imhallsa fl-2015 fuq impenji amministrattivi ġew riportati mill-2014;
14. Jinnota li, għas-sena finanzjarja 2015, il-bilanċ tal-eżitu tal-baġit ammonta għal EUR 1 070 000; jinnota li xi dhul mixxellanju ieħor ma ġiex ibbaġitjat, bħall-pagamenti tard għall-kontribuzzjoni tas-shubija tal-2014 mill-Greċja u mgħax dovut għall-pagament tard min-naħa ta' Spanja;
15. Jirrikonoxxi li, matul l-2015, l-Impriza Kongunta pproċessat 4 200 tranżazzjoni ta' pagament (bl-eskluzjoni tas-salarji), u dan juri tnaqqis żgħir ta' 3 % meta mqabbel mal-2014; jinnota wkoll li, minn dawn, 1 500 pagament kienu jikkorrispondu għal hlas ta' fatturi, li għalihom iż-żmien medju biex jithallsu l-fatturi naqas b'madwar sebat ijiem bhala riżultat ta' sforzi magħmula biex jiġu ottimizzati l-proċessi finanzjarji assoċjati; jinnota b'sodisfazzjon li l-implimentazzjoni tal-fluss elettrniku għall-pagamenti fl-2014 uriet zieda sinifikanti f'termini ta' effiċjenza;

Prevenzjoni u ġestjoni tal-kunflitti ta' interess u trasparenza

16. Jinnota li l-bord ta' tmexxija tal-Impriza Kongunta adotta strateġija kontra l-frodi u pjan ta' azzjoni għall-2015 sal-2017, li jispjega l-kuntest li fih topera l-Impriza Kongunta, jiġifieri li tkun responsabbli għall-ġestjoni ta' ammont għoli ta' baġit pubbliku, u l-prevenzjoni u l-identifikazzjoni ta' mekkaniżmi ta' frodi rispettivi; jinnota li ġew stabbiliti għanijiet partikolari, bħal pereżempju l-hatra ta' uffiċjal għall-etika u għall-OLAF u s-sensibilizzazzjoni;
17. Jinnota li fl-2015 l-Impriza Kongunta adottat deċiżjoni dwar regoli dwar l-iżvelar ta' informazzjoni protetta u r-reviżjoni tar-regoli tal-2013 dwar il-kunflitti ta' interess applikabbli għall-korpi u għall-kumitati tagħha;

Selezzjoni u reklutaġġ tal-persunal

18. Jirrikonoxxi l-fatt li l-Impriza Kongunta adottat regoli li jimplementaw ir-Regolamenti tal-Persunal; jiddispjaċih li ċerti regoli speċifiċi għall-implimentazzjoni tar-Regolamenti tal-Persunal għad iridu jiġu adottati;
19. Jinnota, madankollu, li waħda mill-isfidi ewlenin tibqa' r-riallokazzjoni tal-persunal tal-Impriza Kongunta għal oqsma ta' prijorità għolja u jinkoraġġixxi lid-direttur biex ikompli fl-isforz tiegħu biex jottimizza l-użu tar-rizorsi bejn l-Impriza Kongunta u l-Organizzazzjoni ITER;

Kontroll Intern

20. Jinnota li, skont ir-rapport tal-Qorti, sar progress sinifikanti f'hafna oqsma ta' sistemi ta' sorveljanza u ta' kontroll filwaqt li l-kalkolu tal-ispejjeż stmati fil-hin tat-tlestija għall-fażi ta' kostruzzjoni kien ikkunsidrat bħala kisba ewlenija;
21. Jirrikonoxxi l-fatt li l-bord ta' tmexxija tal-Impriza Kongunta adotta strateġija kumplessiva ta' kontroll u ta' monitoraġġ bl-għan ewleni li jipprovi assigurazzjoni raġonevoli lid-direttur u lill-partijiet ikkonċernati esterni rigward il-prestazzjoni tas-sistemi ta' kontroll intern tal-Impriza Kongunta;
22. Jirrikonoxxi li l-Impriza Kongunta żviluppat għodda ta' traċċar tal-kuntratti (portal li permezz tiegħu tiskambja dokumentazzjoni mal-fornituri), li hija għodda importanti għall-monitoraġġ tal-istadji importanti u l-progress tal-proġett b'mod ġenerali; josserva wkoll li l-Impriza Kongunta bdiet l-iżvilupp ta' għodda ta' traċċar tad-devjazzjoni u l-emendar tal-kuntratti li tippermetti l-ġestjoni tal-emendi kollha li jsiru lill-kuntratti; ihegġegħ lill-Impriza Kongunta tiżviluppa aktar u tisfrutta bis-shih il-possibiltajiet offruti minn dawk is-sistemi;
23. Jinnota li l-kapaċità ta' awditjar intern tal-Impriza Kongunta lestiet żewġ inkarigi u wettqet tliet inkarigi ta' segwitu fl-2015; jistenna li l-Impriza Kongunta tinforma lill-awtorità ta' kwittanza dwar ir-rakkomandazzjonijiet u l-progress li sar rigward dawk l-impenji; jinnota, barra minn hekk, li s-servizz tal-awditjar intern tal-Kummissjoni rrikonoxxa l-progress li sar mill-Impriza Kongunta fil-qasam tal-akkwisti u kkonkluda li sebgha minn disa' rakkomandazzjonijiet tal-awditjar mill-2014 ġew implimentati b'mod adegwat;
24. Jirrikonoxxi l-fatt li l-Impriza Kongunta ttejjeb b'mod kontinwu l-kontroll intern tagħha billi tiffoka rizorsi fuq ir-risultati tal-ITER meħtieġa għall-istadji importanti tal-Ewwel Plażma, filwaqt li tirrispetta l-baġit limitat sal-2020; jinnota li l-istruttura tal-Impriza Kongunta għas-sjeda u r-responsabbiltà komplet tittejjeb minn Ottubru 2016 bil-holqien ta' dipartiment ġdid li qed jiffoka fuq kwistjonijiet kummerċjali u finanzjarji; jistieden lill-Impriza Kongunta tirrapporta lill-awtorità ta' kwittanza dwar l-iżviluppi milhuqa bħala konsegwenza ta' dawk il-bidliet organizzazzjonali;

Akkwisti u għotjiet b'rabta mal-attivitajiet operattivi

25. Jinnota li, matul l-2015, tnedew total ta' 73 proċedura ta' akkwist operattiv u 79 kuntratt ta' akkwist ġew iffirmati għal valur ta' madwar EUR 326 000 000; jinnota, barra minn hekk, li dawn l-akkwisti operattivi ewlenin ġew aġġudikati u iffirmati fil-qasam tal-bini u tal-immanigġjar mill-bogħod, iżda ġie wkoll iffirmat ammont sinifikanti ta' akkwisti rigward il-kalamiti u r-raġġi newtrali;
26. Jirrikonoxxi li l-medja ta' żmien għall-konkluzjoni ta' kuntratti ta' akkwist 'il fuq minn EUR 1 000 000 naqset minn 240 jum għal 140 jum matul l-2015 meta mqabbla mal-2014, iżda għandha titnaqqas aktar għal 100 jum; jindika li l-medja ta' żmien għall-konkluzjoni ta' kuntratti ta' akkwist ta' inqas minn EUR 1 000 000 u għall-għotjiet baqgħet l-istess bħal dik tal-2014;

27. Jinnota li l-proċeduri nnegożjati tal-Impriza Kongunta ammontaw għal 45 % tal-proċeduri tal-offerti operattivi li tnedew fl-2015 (meta mqabbla ma' 58 % fl-2014); jinsab konvint li, għalkemm l-Impriza Kongunta naqqset il-perċentwal tal-proċeduri nnegożjati fl-2015, jehtigilha tagħmel sforzi biex tqawwi l-kompetittività tal-proċeduri tagħha ta' akkwist operattiv, kull fejn ikun possibbli u xieraq; jirrikonoxxi li, minhabba l-kompetizzjoni limitata hafna għal ċerti konsenji speċifiċi hafna, il-proċeduri nnegożjati ta' spiss huma l-aktar metodu xieraq ta' akkwist, b'mod partikolari minhabba r-riskju li sejha miftuha għall-offerti twassal biex il-kuntratt jinghata lil operatur ekonomiku mingħajr esperjenza u għalhekk mhux realistiku; jistieden lill-Impriza Kongunta tirrapporta dwar il-miżuri mehuda biex tqawwi l-kompetittività tal-proċeduri tagħha ta' akkwist operattiv, fejn possibbli;
28. Jenfasizza l-fatt li r-rapport tal-Qorti jiehu nota tal-progress sinifikanti fil-proċeduri ta' akkwist, iżda jiġbed l-attenzjoni wkoll għal diversi dgħufijiet, bħall-valur oġhla tal-ispejjeż stmati fil-hin tat-tlestija għal żewġ proġetti jew dewmien fi proċedura waħda ta' akkwist; jistieden lill-Impriza Kongunta tagħmel progress fin-negożjati mal-Organizzazzjoni ITER rigward allinjament aħjar tad-distribuzzjoni ta' kreditu mal-arranġamenti ta' akkwist;

Qafas ġuridiku

29. Jinnota li r-rapport tal-Qorti josserva li f'Diċembru 2015 il-bord ta' tmexxija tal-Impriza Kongunta finalment emenda r-regolament finanzjarju u r-regoli ta' implimentazzjoni tiegħu biex jallinjahom mal-qafas finanzjarju l-gdid tal-Unjoni u li daww ir-regoli dahlu fis-seħh fl-1 ta' Jannar 2016; jenfasizza l-fatt li l-Kummissjoni harġet opinjoni pożittiva dwar l-emendi introdotti mill-Impriza Kongunta fir-regoli finanzjarji tagħha, iżda stiednet lill-Impriza Kongunta tqis li tiżviluppa ulterjorment ċerti dispożizzjonijiet li għandhom x'jaqsmu ma' derogi speċifiċi minn dak il-qafas finanzjarju l-gdid tal-Unjoni; jinnota li, skont it-tweġiba tal-Impriza Kongunta, din ippjanat li ddahhal tali dispożizzjonijiet fir-regoli ta' implimentazzjoni tagħha sa tmiem l-2016; jistieden lill-Impriza Kongunta tinforma lill-awtorità ta' kwittanza dwar progress ulterjuri li sar f'dan ir-rigward;
30. Jirrikonoxxi l-fatt li l-Impriza Kongunta rrevediet il-proċeduri u l-proċessi tagħha ta' hidma li kienu affettwati mir-regolament finanzjarju u mir-regoli ta' implimentazzjoni l-godda tagħha u mir-regoli l-godda tagħha tal-akkwist u tal-ghotjiet; jinnota b'sodisfazzjon mit-tweġiba tal-Impriza Kongunta li r-rekwiżiti l-godda ġew trasposti fil-proċeduri ta' hidma tagħha (politiki, proċessi, proċeduri, eċċ.);

Drittijiet ta' proprjetà intellettuali u politika industrijali

31. Jinnota li l-Impriza Kongunta adottat id-dokument uniku għall-proprjetà intellettuali fl-2016; jinnota, barra minn hekk, li l-Impriza Kongunta fformalizzat l-użu ta' dak id-dokument billi inkludietu bhala pass esplicitu fil-proċessi l-godda kollha għall-proċeduri ta' akkwist;

Ftehim mal-Istat Ospitanti

32. Josserva b'sodisfazzjon li, f'Mejju 2016, wara l-approvazzjoni tal-bord ta' tmexxija, id-Direttur tal-Impriza Kongunta ffirmat ftehim imġedded għal kera fit-tul mar-Renju ta' Spanja għall-uffiċċji tagħha, inkluża l-estensjoni tal-ispazju għall-uffiċċini attwali b'1 000 m²; jinnota, barra minn hekk, li l-bord ta' tmexxija approva l-pjanijiet għar-rinnovament tal-ispazju għall-uffiċċini tal-Impriza Kongunta.
-